

Dusnieuws is een uitgave van anarchistisch collectief EuroDusnie uit Leiden. Nummer 22, uitgave augustus 2000

Top Hop Yeah!

De volgende wereldwijde dag van verzet tegen het kapitalisme vindt plaats op 26 september 2000, de dag dat in Praag de IMF/Wereldbank conferentie begint. Op dit moment zijn al in 40 landen protestacties aangekondigd. De dag bouwt voort op het succes van de vorige wereldwijd gecoördineerde actiedagen. Het gelijktijdig overal ter wereld actie voeren versterkt de actie zelf en helpt bij het opbouwen en versterken van de verschillende activistennetwerken die er zijn. De Tsjechische anarchisten van INPEG zijn de belangrijkste motor achter de oproep (INPEG betekent Initiatief tegen Economische Globalisering, de NP zijn we in de vertaling kwijtgeraakt). Zij verwachten dat in de week vóór 26 september duizenden Tjechen en andere bewoners van deze aardbol zich in Praag zullen verzamelen om deel te nemen aan de protestacties tegen het IMF en de Wereldbank. De acties zullen al in de week voorafgaande aan de conferentie plaats vinden en waarschijnlijk hun piek bereiken op 26 september, wanneer er een openlijk aangekondigde massale actie van burgerlijke ongehoorzaamheid plaats zal vinden. In deze Dusnieuws daarom veel informatie over de Praagse herfst maar ook veel over de achtergronden van IMF en Wereldbank.

Repressie

De afgelopen maanden zijn de mensen van INPEG voortdurend geconfronteerd met staatsrepressie. Invalen, telefoon en emailtaps, intimidatie, criminalisering, er is INPEG niets bespaard gebleven. In Seattle en Washington waren Tsjechische agenten aanwezig om het vak van 'staatsrepressie' af te kijken van hun Amerikaanse collega's. Omgekeerd zijn er al enige tijd FBI agenten in Praag aanwezig om de INPEG activiteiten te monitoren. In eerste instantie waren alle INPEG activiteiten tijdens de eigenlijke conferentie verboden, dit in tegenstelling tot communistische en fascistische acties die wel waren toegestaan. In een door INPEG gevoerde rechtszaak tegen de Tsjechische staat werd echter bereikt dat er op een aantal pleinen tijdens de conferentie gedemonstreerd mag worden. Vooral voor niet-West-Europeanen zal het moeilijk worden überhaupt de Tsjechische grens over te komen. De visa criteria zijn speciaal voor de conferentie aanzienlijk aangescherpt. Zelfs zo erg dat de doorgevoerde wijzigingen voor de grenspolitie onhandelbaar worden geacht en ze mogelijk verlicht worden.

De Tsjechische staat is er net als de IMF/Wereldbank hotemetoten overduidelijk als de dood voor dat Praag net zo als Seattle een mislukking wordt. Daarom zullen maar liefst 11.000 politie agenten er voor moeten zorgen dat de conferentie ongestoord verloopt.

Ondersteuning en informatie

De acties in Praag zullen worden ondersteund door onder meer een onafhankelijk mediacentrum, een juridisch informatiepunt, een medisch team en een gratis te verspreiden krantje. Wat betreft slaapplaatsen ligt er het weinig aantrekkelijke overbidsaanbod dit gezamenlijk te doen in een speciaal daarvoor ter beschikking gesteld atletisch stadion. Het stadion ligt vanuit de conferentie bekeken aan de verkeerde kant van de rivier, hetgeen het voor de politie wel erg makkelijk maakt te controleren wie er in en uit de stad komt. Omdat er geen ander alternatief voorhanden is heeft INPEG het aanbod geaccepteerd. Op de INPEG website staat trouwens een lijst met goedkope pensions die ongetwijfeld te prefereren vallen boven het ter beschikking gestelde stadion. Al n#t al is er veel werk gestopt in de voorbereiding van de Praagse protesten. Dus of je nu naar Praag gaat of in Nederland bent, doe mee en maak van de IMF/Wereldbank bijeenkomst een krachtige expressie van antikapitalisme en grenzeloze solidariteit!

Luke en Dusnieuws

STANK VOOR BANK

Nederlandse actie2weekse tegen IMF en Wereldbank

Platform 'Stank voor Bank' bestaat uit linkse en anarchistische groepen die graag hun bijdrage willen leveren aan de antinationale (of zoals je wilt, internationale) campagne tegen het IMF en de Wereldbank. Deze campagne is, zoals je elders in deze Dusnieuws hebt kunnen lezen, een vervolg op de wereldwijde protesten van het afgelopen jaar in Seattle en Washington. Stank voor Bank is na ampel beraad tot de volgende eis gekomen: afschaffing van het IMF en de Wereldbank. Niet dat dit het einddoel is en dat daarna voor eeuwig de zon zal doorbreken maar het is een mooie eerste stap op het lange pad van democratisering. Daarnaast is het platform van mening dat de schuldenlast van de zogenaamde 'derde wereld' onmiddellijk moet worden kwijtgescholden. Het platform heeft inmiddels een oproep tot actie geformuleerd en een fraaie poster gemaakt. Je kunt beide per post of email bij het platform opvragen.

Zoals je ook elders in Dusnieuws kunt lezen zijn een viertal Nederlandse banken betrokken bij de financiering van Wereldbankprojecten. De wijze waarop zij met name de Wereldbank financieren maakt het vaak moeilijk te bepalen

waar het geld (wat eigenlijk ons geld is) precies in geïnvesteerd wordt. Duidelijk is wel dat ze met vier noteringen in de top vijftien van Wereldbank partners een belangrijke rol spelen. Het zou dan ook voor de hand liggen wanneer de actie2weekse zich gaat richten op de Nederlandse banken die, door deel te nemen in Wereldbankprojecten, zichzelf verrijken.

Stank voor bank roept mensen op in hun eigen woonplaats tijdens deze twee weken iets te doen in het kader van de actie2weekse tegen het IMF en de Wereldbank. Wanneer je je afvraagt of er in jouw omgeving al mensen plannen hebben of actief willen worden kun je contact opnemen met het platform. Het platform is ook nog op zoek naar mensen die willen en kunnen helpen met het organiseren van een afsluitende landelijke demonstratie op 26 september.

Meer achtergrondinformatie en een actiekalender vind je op de internetpagina van Platform Stank voor Bank. <http://huizen.dds.nl/stank>. Je kunt ook schrijven naar: stank@dds.nl of postbus 2228, 2301 CE in Leiden

in deze

Dusnieuws

IMF en Wereldbank

Wereldwijde actie!

Waarom het internet geen neutraal medium is

Wat beweegt ons?

Structuren kunnen niet lezen

Tralies, tips en Grote Broer

Dusnieuws wordt uitgegeven door het anarchistisch collectief EuroDusnie.

Redactie Dusnieuws
Postbus 2228
2301 CE Leiden
Tel/Fax: 071-5173019
Email: eurodusnie@dsl.nl
Homepage: <http://squat.net/eurodusnie>

Drukkerij
Mostert en van Onderen!
Langegracht 61, 2312 NW Leiden
oplage 1000 stuks

Giro Nummer : 3184679 EuroDusnie
o.v.v. 'Dusnieuws' en je naam en adres en aantal.

EuroDusnie-kantoor
Boerhaavelaan 345 in Leiden.
Door de week bereikbaar van 14.00 tot 17.00
Tel: 071-5173019.

Enkele andere initiatieven van het EuroDusnie collectief:

de Weggeefwinkel
Hooglandse Kerkgracht 4, van woensdag tot en met vrijdag van 14.00 tot 17.00 en zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur (in de zomer afwijkende openingstijden) Telefoonnummer: 071-5136955. email: weggeefwinkel@squat.net

Eetcafé Las Vegas
Koppenhinksteeg 2c open op woensdag van 18.00 tot 23.00 uur. Zelfde telefoonnummer als de Weggeefwinkel.

Tegengif
Koppenhinksteeg 2c De voedsel coöperatie en de politieke informatie winkel zijn onder de naam 'Tegengif' iedere woensdag avond van 18:00 tot 20:30 en iedere zaterdag van 14.00 tot 17.00 geopend.

Dagcafé Las Vegas
Koppenhinksteeg 2c, geopend iedere zaterdag van 12.00 tot 17.00

Abonnementen: Dusnieuws is en blijft gratis, voor de produktie van het blad zijn wij echter afhankelijk van donateurs. Het liefst zouden we de kosten van Dusnieuws dekken met maandelijkse donaties van de lezers, maar ook eenmalige giften zijn van harte welkom. Wil en kun je meer kranten verspreiden geef dat dan even door aan de redactie.

Dusnieuws is een blad voor mensen die actief zijn in de sociale beweging en is te vinden in de meeste alternatieve boekenwinkels en uitgaansgelegenheden. Je kunt je ook op de digitale Dusnieuws abonneren door aan ons een mailtje te sturen, je wordt dan ook regelmatig op de hoogte gehouden van het EuroDusnie programma.

De redactie heeft altijd interesse in ingezonden artikelen al kunnen we je niet garanderen dat ze worden geplaatst. Stukken graag zonder lay-out grappjes gewoon als *.txt of doc-file mailen of uitgeprint opsturen naar bovenvermeld adres. Dusnieuws is copyright-vrij. Dus neem over wat je wil.

De deadline voor Dusnieuws 23 is 31 augustus.

Alle artikelen in de Dusnieuws worden geschreven op persoonlijke titel.

REDAKTIONNEEL

Dan volgt hier het redaktionneel. Het is reeds weer geruime tijd geleden dat de Dusnieuws verscheen. Dit valt deels te wijten aan de algehele zomerse versuifing die ook aan Eurodusnie niet voorbijgaat, maar zeker ook aan het feit dat er een cashflow probleem op de Dusnieuws bankrekening was ontstaan. Eerst dachten wij: stank voor bank, de schuldenlast van de derde wereld is groter, maarja wij willen ook onze drukker te vriend houden. Best wel wat clubs hebben gereageerd op een bedelbrief van de Dusnieuws redactie. Revolutionaire bijdrages kwamen o.a. van de Molli (leuke mensen, gezellig cafe), Water en Brood (altijd smullen lekker eten), Fort van Sjakoo (erg interessante boekwinkel) Bollocks/Binnenpret (fijne zaal, goede mensen) en de Bijstand (tofste cafe van Nijmegen en verre omstreken) maar een eervolle vermelding moet gaan naar cultureel centrum Vrankrijk, waar Eurodusnie een benefiet had. Door het extreme consumptieniveau hier werd de schuldenlast van dusnieuws een stuk kleiner. Dusnieuws wil nu weer ongeveer elke maand gaan uitkomen. En we zoeken nog steeds donateurs, want het uitgeven van dit gratis blad wordt helaas niet goedkoper (wel duurder). Genoeg geluld over geld! Er zijn immers veel interessantere dingen in het leven, zoals de inhoud van deze Dusnieuws. Veel informatie deze keer over het IMF en de Wereldbank en de komende top in Praag. Maar ook discussie: een nieuwe bijdrage aan het "structuren" debat en een stuk over "tophoppen". Verder wat over de schaduwwerk van internet. Bekijk zeker ook de bijgevoegde flyer over de Eerste Leidse Weggeefdagen in augustus, of bekijk de webstek van Eurodusnie voor de laatste informatie.

EURODUSNIE INTERN

Het mag dan zomer zijn, het zijn toch roerige tijden in Leiden. De Weggeefwinkel kan in oktober de Marga Klompé prijs voor vrede en gerechtigheid in ontvangst nemen. Deze prijs, vernoemd naar Neerlands eerste vrouwelijke minister, wordt 3 maal in het jaar gegeven aan nieuwe, inspirerende sociale initiatieven, en de Weggeefwinkel is er één van. Het is een goede steun in de rug voor de vereniging Vrienden Vrijplaats Koppenhinksteeg. Deze vereniging is als reactie op nieuwe gemeentelijke ontruimingsplannen opgericht. Haar leden bestaan uit bezoekers, vrijwilligers en sympathisanten (ook uit andere plaatsen) van Vrijplaats Koppenhinksteeg. De vereniging vecht voor het behoud van Vrijplaats Koppenhinksteeg, waar als sedert 31 jaar (!) onafhankelijke, non-conformistische sociale, culturele en politieke projecten gevestigd zijn. De gemeente heeft echter andere plannen ja, ja je raadt het al, vrijplaats Koppenhinksteeg moet worden ontruimd voor bedrijfsruimtes en luxe appartementen.

Maar de vereniging VWK is keihard bezig, het tweehonderdste lid is pas gehuldigd. Er zijn inmiddels al verschillende bezwaarprocedures tegen bijvoorbeeld een verleende kapvergunning, voor bomen op het Las Vegas terras en tegen de weigering van gemeente Leiden in te gaan op ons eigen alternatieve plan. Volgens dit eigen plan moet de gemeente (eigenaar van de panden) de 'buitenkant' van de panden renoveren terwijl de huidige gebruikers kunnen blijven zitten en het binnenonderhoud op zich nemen. De gemeente heeft dit alternatief afgewezen en zegt al in oktober te willen beginnen met de eerste werkzaamheden. Dit gaat echter dankzij het snel groeiend verzet niet gebeuren. Inmiddels is ook een unieke uit de kademuur groeiende boom door ons voor plaatsing op de monumentenlijst genomineerd. Wij wachten in spanning af op de beslissing van gemeente Leiden.

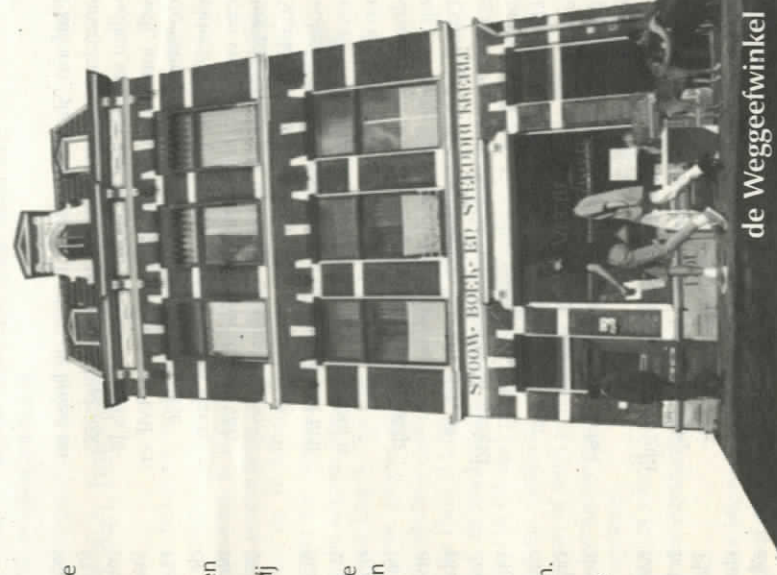
Hoe kun je de VWK steunen? Wordt lid: stuur ons je naam, adres, postcode, stad en maak minimaal Fl 2,50 over op giro 8569101 tnv. Vrienden Vrijplaats Koppenhinksteeg te Leiden. En dan ontvang je de nieuwsbrief waarin alle nieuwe ontwikkelingen vermeld staan over de strijd voor het behoud van de steeg (met de gegevens wordt vertrouwelijk omgegaan).

Een nieuw fenomeen ontsproten binnen de EuroDusnie gelederen is de 'EuroDusnie Rotaryclub'. Dit dubieuze gezelschap is een

stedelijke werkgroep die zich bezighoudt met wereldwijde antikapitalisme campagnes zoals die rond de IMF/Wereldbankbijeenkomst in Praag en de Klimaattop in Den Haag. De ledenlijst van de Rotary bestaat uit mensen van verschillende Leidse collectieven.

Tegengif heeft nog fantastische aanbieding in verband met de grote zomer opruiming. COMODO T-shirts in de kleuren oranje, rood, wit en blauw. Het gaat om T-shirts in de maten l en XL met een opdruk aan twee kanten. Dus was je bij de COMODO mars van 29 april jl., ben je van plan om volgende Koninginnedag erbij te zijn of wil je er gewoon stoer uit zien?! Maak dan Fl 12,50 over op girorekeningnummer 8116840 t.n.v. Infowinkel EuroDusnie o.v.v. je naam en adres, kleur en maat.

Tenslotte maakt Leiden zich op voor de eerste Leidse Weggeefdagen van 14 t/m 18 Augustus. Een week vol informatie, discussie, presentaties en feest. De Weggeefdagen hebben tot doel de verschillende Leidse antikapitalistische projecten te promoten. Voor het programma zie de bijgesloten flyer.

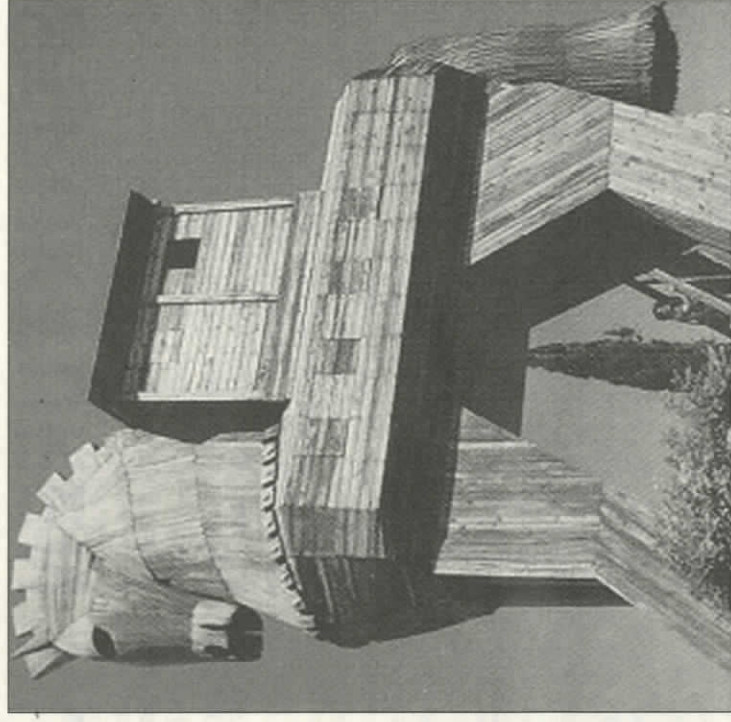

de Weggeefwinkel

KOMMUNIKATIETECHNOLOGIE:

GOUDEN KALF OF PAARD VAN TROJE?

De vrije markt ekonomie wordt voorgesteld als het enige werkende model, dat tevens alle problemen ter wereld oplost: "Globalisering maakt de armoede in de Derde Wereld niet erger. Integendeel, vrijhandel is een belangrijke uitweg uit de ellendige situatie waarin de inwoners van veel Derde Wereld-landen zich bevinden", concludeert de Wereldhandelsorganisatie (WTO) in een grootschalige studie naar de relatie tussen handel en armoede (Volkskrant 20.6.00). Precies zo wordt kommunikatietechnologie voorgesteld als een ontwikkeling die wereldwijd gelijk kansen en mogelijkheden zal brengen. Onze toekomst zal een informatie- en communicatiesamenleving zijn, en daar worden geen vraagtekens meer bij gezet. Geïmpliceerd wordt, dat de toegang tot informatie de ontwikkeling van de samenleving beheerst. De oorzaak van maatschappelijke en sociale ongelijkheid zou voortkomen uit onwetendheid en gebrek aan informatie, en niet veroorzaakt worden door verschillende beschikkingsmogelijkheden over produktiemiddelen en (natuurlijke) hulpbronnen. Maar het demokratiseren van kennis betekent niet automatisch een demokratisering van de samenleving. De vrije stroom van goederen en informatie over nationale grenzen betekent nog lang niet dat een vrij personenverkeer over die grenzen ook mogelijk is. Vrijheid in het internet wordt gelijkgesteld met de afwezigheid van een regulerende macht zoals de overheid. Economische machtsstructuren worden op deze manier verdoezeld of irrelevant verklaard.

Het is algemeen bekend dat de vrijheid het net te gebruiken niet voor iedereen geldt, en dat er toegangsbeperkingen zijn die het resultaat zijn van verschillende onderlinge posities in de samenleving. Ook als in Europa ondertussen de ongelijkheid tussen geslachtelijke- en scholingsongelijkheid in internetdeelname gelijkgetrokken wordt (1), is er wereldwijd geen gelijke toegang tot het net. Hier tekent zich een machtsverschil met politiek-economische oorzaken af. Slechts de best geschoolde, rijkste en voornamelijk mannelijke 3% van de wereldbevolking heeft toegang tot het net. Kan er binnen een kapitalistisch systeem überhaupt een gelijke toegang tot het net bestaan?

Door te vertrouwen in de kracht van de tegeninformatie doen we hetzelfde als diegenen die bv. de vrije markt-ekonomie promoten. Op het net wordt (tegen-)informatie gezet, om er vervolgens op te vertrouwen dat deze toevallig ook aangeklikt wordt. Het probleem is echter dat deze informatie geen gevolgen heeft. We zijn prima geïnformeerd maar toch onbekwaam te handelen. Dat is zowel het probleem van onze huidige representatie-demokratie als van de virtuele ruimte. Het direkte contact met en tussen de mensen wordt vergeten. Oplossingen voor sociale en maatschappelijke problemen worden gezocht in de techniek. Bijvoorbeeld het recht op databescherming wordt ingeperkt. Censuur en controle van het net wordt overal opgevoerd, propagandistisch in scene gezet als acties tegen het verspreiden van kinderporno. Het dataverkeer op het net kan in de gaten gehouden worden, en communicatie- en interesseprofielen worden vastgesteld, en daarmee persoonlijkheidsprofielen. Zulke profielen kunnen door de reclameindustrie maar ook door de binnenlandse veiligheidsdienst gebruikt worden. In plaats van het verlies aan privacy te thematiseren, wordt geoefend met de omgang met versleutelingsprogramma's.

Het gebruik van internet zorgt voor een verdergaande vereenzaming. In de regel communiceren slechts groepen of enkele personen met elkaar (2). Maar ook als het gaat om gerichte uitwisseling tussen groepen en het

Waarom het internet geen neutraal medium is

opbouwen van netwerken, zit meestal één persoon achter de computer. Wat heeft dat voor consequenties? Een informele hiërarchie kan eenvoudig ontstaan (een kras voorbeeld hiervan was de communicatie met de boeren uit India die in het kader van de intercontinentale karavaan in mei '99 naar Europa kwamen).

Solidarisering wordt bemoeilijkt. Er ontstaat depolitisering. Politieke handelingsmogelijkheden worden door vereenzaming bemoeilijkt. Om politiek handelingsvaardig te zijn is kollektief handelen nodig.

Wij moeten niet meegaan in deze uitsluitingspraktijk. Als we traditionele communicatie middelen uit het oog verliezen, sluiten we anderen van informatie en handelingsmogelijkheden uit.

Het is belangrijk de nieuwe technieken offensief te gebruiken. Een aanzet hiertoe bieden de 'sociale utopisten': het medium zelf moet aangevallen worden, bv. door het blokkeren van e-mail adressen of het lamleggen van trefwoordzoekmachines.

Nu naar de positieve omgangsmogelijkheden. Daarbij is het vooral belangrijk te kijken hoe kollektief en solidair gedrag via het net gevraagd en ondersteund kunnen worden. Een voorbeeld daarvan zijn de Zapatistas in Mexico die het voor elkaar gekregen hebben, wereldwijd ondersteuning voor hun opstand tegen de landpolitiek van de Mexicaanse regering te krijgen. ... misschien ontstaat een nieuwe kwaliteit van samenhangen, die flexibeler en informeler en meer aan een gemeenschappelijk doel geënteerd zijn, in tegenstelling tot

kollektieven, die op een gemeenschappelijke identiteit gericht zijn ..." (citaat autonome a.f.r.i.k.a.-groep). Een nieuwe kwaliteit zijn zeker de mobiliserings voor de Global Action Days (door het Peoples Global Action -netwerk). Want virtueel kan alleen verbonden worden wat in het werkelijke leven verbonden is!

noten:

(1) Volgens de ARD/ZDF-Online-studie van '99 zijn 35% van de Duitse online-gebruikers vrouwelijk (in '97 was dat 27%); 33% hebben een universitaire graad ('97 nog 43%), verder hebben 24% een VWO-niveau, 61% hebben een full-time baan, slechts 6% van de niet-werkenden, huisvrouwen en gepensioneerden zijn online-gebruikers.

(2) Volgens de ARD/ZDF-Online-studie van '99 hebben weliswaar 47% van de Duitse online-gebruikers wel eens gespreksgroepen, nieuwsgroepen of chat-rooms gebruikt, de meerderheid stuurt toch liever e-mails (89%), surft doeleloos op het net (71%), haalt data van het net (74%) en bekijkt nieuwsberichten (66%).

Literatuur:

* Netzkritik. Materialien zur Internet-Debatte, Edition ID-Archiv, Berlin 1997.

* ARD/ZDF-Online-studie 1999 in: Media Perspektiven 8/99 <http://www.contrast.org/KG/>

Het bovenstaande artikel is een bewerkte versie van het artikel verschenen in de anti-Expo mobiliseringskrant 'EXPO NOI', april 2000.

STRUKTUREN KUNNEN NIET LEZEN

In de nummers 19 en 21 van *Dusnieuws* staan stukken van Bart en David, respectievelijk "De tegencultuur van links?" en "Individuele verandering versus strijd tegen structuren". In een voetnoot bij dit laatste stuk wordt verwezen naar een discussie die ik jaren geleden met Eric Krebbers voerde in Konfrontatie. Mensen konden/kunnen daar een kopie van bestellen. Degenen die dat gedaan hebben zullen waarschijnlijk gemerkt hebben dat mijn argumenten nogal anders waren dan die van Bart, ook al zat en zit ik evenals hij op de lijn van "het gaat uiteindelijk om het veranderen van individuen". Ook met Davids commentaar op Bart ben ik het maar ten dele eens. Daarom heb ik zin om mijn gedachten over dit onderwerp opnieuw te verwoorden.

Schijnprobleem

Waar gaat het om, het veranderen van structuren of van individuen? Ergens is het een schijnprobleem, want die twee dingen zijn gemakkelijk in elkaar te vertalen. Als een groep er bijvoorbeeld met elkaar voor kiest om op basisdemocratische manier te gaan vergaderen, terwijl ze daarvoor via stemmingen besluiten namen, dan is er een structuur veranderd. Maar dat had niet gekund als die individuen daar niet "rijp" voor waren, als ze er geen zin in hadden.

Op het nivo van beschrijving is het vaak handig het woord "structuur" of "systeem" te gebruiken. Daar is ook niets tegen. Als het echter gaat om veranderingen in de toekomst dan blijkt dat je aan die begrippen niets hebt. Ook degenen die zeggen niet individuen maar structuren te willen veranderen schrijven artikelen - toch niet met de illusie dat structuren kunnen lezen. En ze roepen leuzen - terwijl structuren geen oren hebben! Je moet dus goed bedenken wat je bedoelt als je het hebt over structuren veranderen. "Racistiese en patriarchale structuren." Wat zijn dat? Een patriarchale structuur is toch gewoon alle patriarchale ideeën van de mensen in een samenleving bij elkaar opgeteld? Die ideeën zijn vertaald in allerlei gewoontes, regels en wetten. Maar als geen van de individuen die ideeën (meer) heeft kun je niet langer van iets patriarchaals spreken. Dan worden vanzelf de patriarchale gewoontes doorbroken en de wetten afgeschaft. Voor een kapitalistische "structuur" geldt hetzelfde: de markt, geld, handel, rente, lonen, banken, de staat die zich ermee bemoeit. Een machtig bolwerk van egoïsme. Maar het bestaat bij de gratie van de ondersteuning door vele vele individuen! Dat het kapitalisme verdwijnen moet, daarover zijn we het gloeiend eens. Maar zolang de ideeën van de mensen niet mee veranderen heb je niks aan het veranderen van structuren, want dat zijn niets dan loze vormen. Mensen zijn handelende wezens, geen automaten, geen willoze slachtoffers waarvoor je van bovenaf een mooie of een slechte wereld (door middel van "goede" of "slechte" structuren) kunt maken. Die machtsverhoudingen waar David het over heeft, die ontstaan dan zo weer! In feite is geloven in structuren veranderen naïef: als er nou maar eenmaal een revolutie is geweest en alle structuren zijn veranderd, dan worden de mensen wel sociaal, eigenlijk een soort geloof in de goedheid van de mens. Of in slaafsheid: ze veranderen gewoon zodra de structuur waarin ze zitten verandert.

Door aan het woord structuur extra betekenis te verbinden wordt je theorie alleen maar vaag. Het klinkt dan alsof het iets is dat bestaat buiten de mensen zelf. Maar je komt altijd mensen tegen, nooit een structuur. Ik kan wel met de sociale dienst in konflikt zijn, en dat is ook wel een handige manier om me uit te drukken, maar die konflikten heb ik altijd met mensen. Bij een volgend gesprek zit er misschien een ander, wat minder fatsoenskrakerig persoon, en die geeft me vrijstelling van sollicitatieplicht, terwijl die eerste vond dat ik me bij tien uitzendburo's moest gaan inschrijven. Hoe braver en plichtsgetrouwer ambtenaren zich opstellen, hoe meer ik het gevoel kan krijgen met Het Systeem in gevecht te zijn, maar het inzicht dat het altijd om mensen gaat met onder hun mantelpak net zo'n blote kont als jij en ik werkt, vind ik, erg bevrijdend.

Een hele klus

Misschien is het denken in termen van structuurverandering een erfenis van het marxisme. Marx stelde: "het zijn bepaalt het bewustzijn. Onder het zijn verstond hij je economische positie. Het systeem bepaalde dus hoe de individuen dachten. Daarom moesten niet individuen maar moest het systeem veranderd worden. Zo klaar als een klontje. Belang hechten aan de rol van het individu werd en wordt dus in een groot deel van de linkse beweging verdacht gevonden, het wordt geassocieerd met liberalen, met het idee "van krantenjongen tot miljonair", "je kunt wel, als je maar wilt". Zelfs binnen anarchisme, de meest individu-vriendelijke linkse stroming, zijn er velen voor wie het denken vanuit de kracht van individuen verdacht is. Tegenwoordig wordt het denk ik ook vaak geassocieerd met new age - helaas vaak terecht! Dat alles maakt de discussie er niet makkelijker op! Structuurdenken zou ook een vorm van ongeduld kunnen zijn. "We moeten de structuren omverwerpen", klinkt misschien haalbaarder dan: "het gaat om het veranderen van de ideeën van alle individuen"- dat zijn er nogal wat, en het worden er nog steeds meer! Een hele klus! Toch is elke verandering bij 1 individu begonnen.

Ophouden met dienen

Ik ben het dus met Bart eens dat links zich onnodig slachtofferig opstelt; het Systeem is niks zonder haar dienaren, en ze heeft veel dienaren nodig om te kunnen bestaan. Het systeem dondert gewoon in elkaar als maar genoeg mensen er niet aan meedoen! Heel het radenwerk staat stil, als vele armen dat willen!

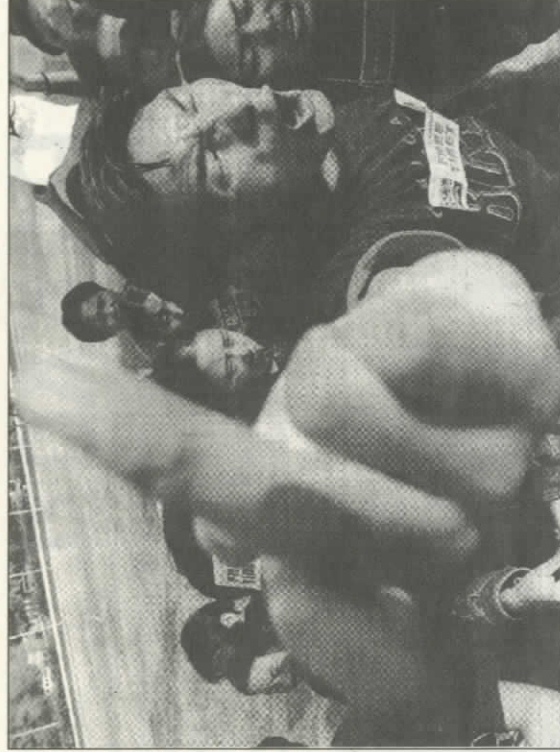
Zelf ben ik in deze gedachte heel erg gestimuleerd door Etienne de la Boétie (1530-1563), boezemvriend van de skeptische filosoof Michel de la Montaigne, bekend van zijn verlichte essays. Etienne schreef toen hij 18 jaar was een zeer helder boekje, in nederlandse vertaling: "De vrijwillige slavernij" geheten. De kern van wat hij hier wil zeggen is nu nog steeds inspirerend, waaruit blijkt dat het in al die eeuwen veel te weinig is opgepikt.

De citaten spreken voor zich: "Het zijn dus de mensen zelf die het goed vinden, of liever: tweegebrengen, dat ze worden opgepeuzeld; als ze ophielden met dienen, waren ze vrij. Het is het volk zelf dat zich tot slaaf maakt, dat zich de keel afsnijdt, dat vrijheid vaarwel zegt en het juk opneemt, toestemt in zijn ongeluk, of eerder nog: het najaagt." (...) "Het enige dat de tiran op jullie allemaal voor heeft, is de macht om jullie te gronde te richten, die jullie hem zelf geven."

Mooier en duidelijker dan Etienne de la Boétie kan ik het niet uitleggen. Dit boek drukt voor mij de belangrijkste anarchistiese gedachte uit: neem je leven in eigen hand.

Als er geen slaven zijn, dan kunnen er ook geen meesters zijn. Als niemand zich slaafs gedraagt krijgen de bazen, de meesters, de tirannen geen kans. Daarvoor is enige eigenwijsheid of dapperheid gewenst, en je moet niet al te gemakzuchtig zijn, maar dat zijn gewoon mogelijkheden die iedereen tot haar of zijn beschikking heeft. Er zijn helaas zat situaties waarin je zulk gedrag met je leven moet bekopen, wat ik niemand aan zou raden. In zo'n geval wordt het tijd om je wat pragmatiser op te stellen. Maar dat zijn hier en nu toch gelukkig uitzonderingen. Dus: geen staat, geen kapitalisme zonder dienaren.

Wat voor 1 tiran geldt, dat geldt natuurlijk net zo hard voor de staat, of voor structuren: zonder dienaren geen staat, maar ook: zolang je er niet bewust uit stapt maak je er deel van uit, maak je dus deel uit van iets waarvan je zelf ook weer de dupe bent. Dat je je eigen leven vorm kunt geven en je niet overal aan aan hoeft te passen, dus dat het systeem ons niet beheerst, allereerst al niet in onze gedachten, dat is al duidelijk uit het feit dat er een radikaal linkse beweging bestaat, dat er anarchisten en andere dwarsdenkers bestaan. Zijn wij zo uitzonderlijk? Zo bevoorrecht, zo elitair? Dan zijn er altijd nog vele voorbeelden van mensen die in zeer moeilijke omstandigheden zijn opgegroeid zonder dat ze zich (zeker in hun denken) aangepast hebben. Dit zal wel ongeveer niemand ontkennen. Maar als dat zo is, dan kun je daar toch uit afleiden dat ongeveer alle mensen, ongeacht hun meer of minder bevoorrechte achtergrond tot veranderingsgezinde, revolutionaire ideeën kunnen komen? Dus: iedereen heeft de mogelijkheid om op te houden met dienen.

Niet zo...

Geen respect

Een ander punt van Bart is dat volgens hem links (ik denk dat hij vooral radikaal links bedoelt) zich negatief opstelt naar mensen toe die wel in het systeem meedraaien, en zelfs naar degenen toe die het proberen van binnenuit te veranderen. Hier ben ik het minder met Bart eens. Het beschippen van mensen die andere keuzes maken is natuurlijk onaardig, en bovendien zeer onproductief, maar kritiek uiten is volgens mij juist hard nodig, en kan heel productief zijn. Er is wel iets aan de hand met kritiek: mensen kunnen er over het algemeen slecht tegen. Het is handig daar in je verwoording rekening mee te houden.

Bart vindt dat we door een negatieve houding "de ander" nauwelijks de mogelijkheid bieden tot verandering, maar ik vind dat "we" daar ook helemaal niet verantwoordelijk voor zijn. Toen ik als beginnend feministje voor het eerst een vrouwenhuis binnenstapte deed niemand uitnodigend of aardig tegen me. Als dat wel was gebeurd was ik sneller enthousiast die beweging ingedoken, maar voor mijn persoonlijke feministiese bewustwording heeft het niets uitgemaakt. Daarvoor ben ik voor de volle honderd procent zelf verantwoordelijk. Dat bepaalde "siens" zo onuitnodigend doen naar nieuwelingen toe is wel tamelijk bekrompen, vooral daar het vaak te maken heeft met puur uiterlijke kenmerken, maar ik vind toch dat ieders persoonlijke verandering ook ieders persoonlijke verantwoordelijkheid is. Anders zijn we net een stel vormingswerkers, en ik vind dat je dan die anderen (van wie je zo graag wilt dat ze zich aansluiten) niet helemaal serieus neemt. Je neemt een soort hurkhouding aan.

Ik ben erg voor een dialoog, maar niet altijd op elk moment met iedereen, en "respectvol", als ik over de betekenis van dat woord na ga denken zie ik of iets vaags, of iets in de buurt van beleefd zijn en met twee woorden spreken. Misschien bedoelt Bart zoiets als "een vriendelijke bejegening". Dat is in de meeste gevallen natuurlijk de leukste houding, maar dan ben ik het met David eens dat sommige ideeën gewoon geen respect verdienen, geen vriendelijke behandeling.

Geen dwang

In Dusnieuws 21 zegt David dat het een illusie is dat "de door links gewenste veranderingen in de maatschappij afgedwongen kunnen worden door het aangaan van dialogen". Letterlijk gezien klopt dat. "Afdwingen" en "het aangaan van een dialoog" gaan namelijk niet samen, die vormen zelfs een regelrechte tegenspraak. Hier komt misschien het meest belangrijke verschilpunt om de hoek kijken: ik geloof helemaal niet in afdwingen. Wat onder dwang ontstaat stort vroeg of laat weer als een kaartenhuis in. Wat bij jouzelf niet werkt (onder dwang iets anders gaan willen dan je wilt) werkt bij "de vijand" evenmin. Die zul je dan dus moeten doden of levenslang opsluiten – en besef dan wel dat je verre van anarchistes bezig bent! Waarom dialogen niet zouden werken legt David overigens nergens uit. Ik zou het zelf trouwens niet zo snel over dialogen hebben, liever over discussies. Het is mij onduidelijk met wie Bart die dialogen precies aan wil gaan. Respectvolle dialogen met de directeuren van Shell? Kwestie van smaak misschien, wie weet helpt het nog ook, want iedereen kan ineens het licht zien en denken: getverderrie, waar ben ik eigenlijk mee bezig, maar ik zou m'n energie er niet zo gauw in steken! Of bedoelt Bart een dialoog met mensen "om ons heen" die kiezen voor een vaste baan, een politieke partij, een gematigde milieu-organisatie? Tja, waarom niet? De beste manier om discussies los te maken lijkt mij echter nog altijd om zelf de dingen in je leven die je kunt veranderen ook daadwerkelijk te veranderen, om alternatieven op te zetten, te laten zien hoe het anders kan. Toen wij jaren geleden bezig waren een alternatief dorpie op te zetten (het is er tot nu toe nooit van gekomen) kregen we daarvoor heel makkelijk publiciteit. We deden daar geen enkele moeite voor. De weggeefwinkel in Leiden lijkt me ook iets waar gemakkelijk discussies over ontstaan, en dan bedoel ik zowel binnen als buiten de direkt linkse sien. Daarnaast lijkt het me goed en nodig

dat er geweldloze en liefst vrolijke akties gevoerd worden, en dat er veel geschreven en nagedacht wordt. Het verschil is: bij een dialoog richt je je in eerste instantie op de anders(=gangbaar)denkenden. Dat is eigenlijk een soort energieverspilling, want als je die energie meteen stopt in dingen-zelf-anders-aanpakken dan komt die discussie vanzelf wel, en op een duidelijkere manier.

Actief wachten

Bij de discussie over de vraag of je nu je energie moet steken in het veranderen van structuren of individuen is het misschien grappig (of juist niet) om te bedenken dat tot nu toe blijkaar geen van die strategieën heeft gewerkt. Althans, de resultaten zijn mager te noemen. Als je mij vraagt hoe dat komt dan is mijn antwoord duidelijk: structuren veranderen werkt zowiezo niet, en individuen veranderen dat gaat verschrikkelijk langzaam. Bij rijke en maatschappelijk bevoorrechte individuen stuit je op grote weerstand, op onwil die macht uit handen te geven. Ze hebben kortzichtig gezien veel te verliezen, en zijn misschien daarbij nog bang voor wraak. Vaak "helpt" geweld wel, maar alleen vanuit de korte termijn gezien, en altijd zijn individuen er de dupe van. Maar niet alleen bij de zeer rijken, ook bij anderen stuit je op weerstand: op gemakzucht, en op grote onwil om al hun korte termijn gemakjes op te geven. Misschien zijn er nu in dit deel van de wereld te veel mensen rijk, ze hebben te veel belang bij het behoud van deze maatschappij. (Hoewel dat natuurlijk een misverstand is: anarchisme is voor iedereen leuker.)

Het zou bij deze discussie goed zijn de positieve veranderingen van de laatste decennia eens te bestuderen: hoe is Zuid Afrika veranderd? Zou het zonder geweld van ANC en anderen ook zijn gelukt? Heeft de dialoog tussen zwart en wit geholpen? Waren de witte machthebbers gevoelig voor de kritiek, of waren ze enkel bang, was het slechts een machtsstrijd? En hoe is het ijzeren gordijn gevallen? Veranderende ideeën bij individuen? Of heeft iemand eerst de structuren daar veranderd?

Het lijkt mij in beide gevallen duidelijk dat hier niet zozeer aan structuren geramd is, maar dat steeds meer mensen de moed kregen om nee te zeggen en nee te doen. Niet meer opstaan voor een witte in de bus. Gewoon openlijk dat verboden boek lezen. Discussies aangaan, durven uitkomen voor je mening. Mensen zelf, met al hun heldere gedachten en al hun kronkels, vormen de enige "ingrediënten" voor een samenleving, en als een anarchistiese revolutie mislukt komt dat gewoon doordat er te weinig mensen anarchist zijn. Zou je toch op grote schaal anarchie nu willen, dan is geweld nodig en zal je revolutie dus verre van anarchistes zijn. Een kans van slagen op langere termijn is daarbij ver te zoeken.

Er zit niks anders op, we moeten "wachten" op al die anderen. Maar we hoeven niet uit verveling op een houtje te bijten; er kan van alles gedaan worden, gewoon zelf zo anarchistes mogelijk leven en je ideeën daarover en je kritiek op de niet-anarchistiese wereld rondbazuinen.

Rymke

...maar zo ?!

VOLGENDE HALTE: PRAAG?!

Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank ontmoeting in Praag is aanleiding voor protesten.

In 1944 kwam het einde van de Tweede Wereldoorlog in zicht. De leiders van 44 geïndustrialiseerde landen kwamen bij elkaar in Bretton Woods - New Hampshire (VS) om zich te buigen over de vraag, hoe de naoorlogse kapitalistische wereldeconomie te structureren. Twee wereldoorlogen hadden een verwoestende werking gehad op de economieën van de geïndustrialiseerde landen. De bijeenkomst in Bretton Woods leidde tot de oprichting van het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank.

Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank zijn twee instellingen die ook vandaag nog in het centrum van de wereldeconomie staan. De twee richtten zich kort na de oorlog allereerst op herstel van de wereldeconomie. De Wereldbank richtte zich op specifieke herstelprojecten van de hevig door de oorlog aangeslagen wereld. Na verloop van tijd gingen zij zich echter meer en meer richten op de integratie van de 'ontwikkelingslanden', in de wereldeconomie. 'Ontwikkelingslanden' staat hier opzettelijk tussen aanhalingstekens. De geïndustrialiseerde landen bedoelen met het woord ontwikkelingslanden, dat de economieën van deze landen nog onvoldoende deelnemen aan de kapitalistische wereldeconomie. De ontwikkelingsmissies van het IMF en Wereldbank hebben de relatie tussen de rijke en arme landen, het zogenaamde noorden en het zuiden, sinds 1944 volledig gedomineerd.

Van 26-28 september vindt er in Praag (Tsjechoë) een bijeenkomst plaats van het IMF en de Wereldbank. Tijdens deze bijeenkomst zullen de

beleidslijnen worden uitgestippeld die een verdere integratie (of is het assimilatie) van ontwikkelingslanden in de wereldeconomie tot doel hebben. Aan deze bijeenkomst ging een lange voorbereiding vooraf. Niet alleen de IMF en Wereldbank hebben zich goed voorbereid maar ook een breed scala aan antikapitalistische groepen en meer gematigde Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) bereiden zich al twee jaar voor om 'Praag' niet ongemerkt voorbij te laten gaan. Als klap op de vuurpijl is de eerste dag van de IMF/Wereldbankbijeenkomst uitgeroepen tot 4e wereldwijde anti kapitalisme dag. De verzamelde activisten hebben het tij

ongetwijfeld mee. De spectaculaire en succesvolle menselijke blokkade van de Wereldhandelsorganisatie conferentie in Seattle (november 1999) en de krachtige protesten tijdens de IMF en Wereldbank bijeenkomst in Washington (april 2000) hebben vele ogen doen focussen op Praag.

In deze Dusnieuws daarom aandacht voor wat komen gaat. Je vindt in de volgende pagina's onder meer een beknopte uitleg van de werkwijze en de structuur van de Wereldbank en het IMF. We zullen daarnaast kijken naar de gevolgen van de hervormingseisen die het IMF

en de Wereldbank aan hun financiële hulp verbinden. Verder is er in deze Dusnieuws aandacht voor het verzet tegen het IMF en de Wereldbank en de door het gelegenheidsplatform 'Stank Voor Bank' uitgeroepen actie2weekse. Deze valt deels samen met de jaarlijkse Vredesweek (17-24 september). Wegens ruimtegebrek in deze Dusnieuws zullen we pas volgende maand dieper ingaan op het verband tussen IMF/Wereldbank en het uitbreken van oorlogen. Laten we beginnen met een kijkje te nemen in de keuken van het IMF en de Wereldbank...

DE WERELDBANK

De Wereldbank heeft vier financiële takken; the International Bank for Reconstruction and Development (IBRD), de International Development Association (IDA), de International Finance Corporation (IFC), en de Multilateral Insurance Guarantee Agency (MIGA).

Na de schulden crisis, de tijd dat landen massaal hun schulden bij commerciële banken niet meer konden aflossen, werd de Wereldbank de belangrijkste financier voor ontwikkelingslanden. In de laatste jaren neemt echter het aantal private investeringen weer snel toe.

The International Bank for Reconstruction and Development

De 'International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) is opgericht in 1946 ten behoeve van de door oorlog aangeslagen landen. Deze landen werden kort na de oorlog vaak te riskant bevonden door commerciële financiers. De IBRD krijgt haar geld in de vorm van contributie van haar lidstaten en door te lenen op de commerciële financiële markt, voor dit laatste geeft de Wereldbank-obligaties uit. Vervolgens leent de bank het geld tegen een lager dan commercieel tarief uit aan armlastige regeringen. Hoewel de IBRD eigenlijk is gericht op ontwikkelingsprojecten opereert ze hoofdzakelijk in de midden inkomens ontwikkelingslanden. De Wereldbank leent geld uit voor verschillende doeleinden: ten behoeve van een bepaalde sector of hervorming en voor de verbetering van de infrastructuur in een bepaalde economische sector zoals mijnbouw, transport, energie of het bankwezen. Ook verleent de IBRD projectsgewijs leningen, zoals bv. voor de bouw van stuwdammen, een snelweg, of energicentrale. Als laatste verleent de bank leningen aan regeringen die hen moeten helpen aan de eisen van de zogenaamde Structurele Aanpassings Programma's (SAP) te voldoen (meer over de SAP later). De leningen kunnen geheel of gedeeltelijk de kosten van een project dekken.

Haar leningen trekken niet zelden ook private investeringen aan. De Wereldbank is de laatste tijd actief bezig om meer private financiers te werven voor de door haar gefinancierde projecten. Op deze wijze wil ze meer 'ontwikkelingsgeld' naar de ontwikkelingslanden trekken.

De laatste taak die we van de IBRD noemen zijn haar programma's om technische ontwikkelingssteun te bieden om zo een kennisbasis op te bouwen en technologie over te kunnen dragen. Technische hulp wordt bijvoorbeeld verleend bij de privatisering van staatsbedrijven, de ontwikkeling van het bankwezen, de binnenlandse economie maar ook bij het aantrekken van buitenlandse investeerders.

Om in aanmerking te komen voor een lening van de IBRD moet je er lid van zijn. Wanneer je lid van de Wereldbank wilt zijn moet je je houden aan het voor jouw land opgestelde Structurele Aanpassings Programma (SAP). Deze SAP's worden door Niet-Gouvernementele Organisaties (NGO's) voortdurend bekritiseerd om het harde macro-economische beleid dat daarmee aan de landen wordt opgelegd.

De SAP's zijn er op gericht de begrotingstekorten van overheden terug te dringen door hen te verplichten op de uitgaven te korten (het mag geen verrassing zijn dat dit in de regel ten koste gaat van sociaal beleid). Vervolgens worden landen gestimuleerd meer te exporteren, staatsbedrijven te privatiseren en de handel en investeringspolitiek radicaal te liberaliseren. Het doel van deze hervormingen is de economieën te versterken, ze kredietwaardiger te maken en de afbetaling van schulden (aan het westerse bankwezen) weer mogelijk te maken. Het terugdringen van sociale uitgaven en het terugdringen van de rol van de nationale overheid in de economie zijn stuk voor stuk voorwaarden voor wanneer een land in aanmerking wil komen voor een lening van de bank.

Om aan de voorwaarden van de SAP's te kunnen voldoen biedt de Wereldbank haar expertise en speciale leningen aan.

Het International Development Agency (IDA)

Het International Development Agency (IDA) is opgericht in 1965 met het doel 'zachte' leningen te verstrekken aan s' werelds armste landen. Het IDA wil de armoede bestrijden, het milieu beschermen en duurzame ontwikkeling stimuleren. Haar leningen zijn echter, hoe zacht ze ook mogen zijn, gekoppeld aan keiharde Structurele Aanpassings Programma's. De IDA en de IBRD hebben dus ongeveer dezelfde doelstellingen en lenen beide voornamelijk aan overheden. Het IDA heeft echter een budget dat slechts een derde bedraagt van dat van de IBRD (het IDA budget bedroeg in 1994 10 miljard gulden). Het IDA is van plan twee nieuwe financiële services te introduceren die de private financieringssector een grote rol toebedelen. Het argument is dat met buitenlandse private investeringen het benodigde geld kan worden binnengehaald waarmee IDA landen hun infrastructuur meer op peil kunnen brengen. De eerste manier waarop dit moet gebeuren is door middel van specifiek beleid dat buitenlands kapitaal en multinationals uitnodigt in een land te investeren. De andere manier is het IDA Private Investment Fund (PIF) dat IDA geld beheert in de IFC.

De International Finance Corporation(IFC)

De International Finance Corporation(IFC) is het Wereldbank orgaan dat geld uitleent aan de private sector. Het in 1956 opgerichte IFC biedt private investeerders een breed scala aan mogelijkheden zoals leningen, garanties en aandeelconstructies. Het IFC biedt regeringen ook technische assistentie en adviesprogramma's op het gebied van privatisering, milieubeleid, risico management en bij het opereren op de internationale kapitaalmarkt. Het IFC wordt gefinancierd door de contributie van lidstaten en met de winsten die haar investeringen opleveren. De IFC is de belangrijkste directe financier van private projecten in ontwikkelingslanden. In 1994 werden in totaal 213 projecten gefinancierd waarin totaal 10 miljard gulden omging. De IFC gaat er prat op dat het voor iedere gulden die het investeert 6 gulden uit de private sector aantrekt. Op papier zou de IFC echter alleen moeten investeren in projecten die het moeilijk hebben om private investeerders aan trekken, maar in de praktijk is maar liefst 85 % van de investeringen geconcentreerd in 15 projecten, zogenaamde groei economieën die prima in staat zijn gebieken zelf investeerders aan te trekken. Het IFC zou moeten gaan waar niemand anders wil gaan maar in plaats daarvan lijkt ze de private investeerders te volgen naar veilige markten waar hun investeringen zeker zijn. Een andere reden voor deze investeringsconcentratie is dat de IFC aan haar investeringen de voorwaarde stelt dat ze winstgevend zijn. Het spreekt voor zich dat sociale uitgaven natuurlijk nooit 'winstgevend' kunnen zijn volgens de economische rekentabellen die gericht zijn op het korte termijn rendementsdenken. NGO's zijn ernstig bezorgd over de mate waarop de IFC haar private partners kan verplichten het IBRD beleid inzake landverhuizingen, inheemse bevolkingen, milieu, voorlichting en vrouwenrechten na te leven. Deze private partners zijn immers vooral multinationals en de praktijk leert dat zij er vaak een twijfelachtige morele code op na houden. Het IFC gaat er echter vanuit dat haar private partners - uit concurrentie overwegingen - nooit hun goede naam te grabbel zouden gooien en zich daarom vrijwillig aan het IBRD beleid zullen houden. Dit beleid wat het beste gezien kan worden als minimale sociale en ecologische richtlijnen, is vaak pas na lange strijd door actievoerders afgedwongen.

De Multilateral Insurance Guarantee Agency (MIGA)

De Multilateral Insurance Guarantee Agency (MIGA) is de nieuwste tak aan de Wereldbank boom. Haar doel is "om ontwikkelingslanden te helpen productieve buitenlandse investeringen aan te trekken". De MIGA heeft echter niet specifiek het doel om armoede te bestrijden maar is wel een onderdeel van de Wereldbankgroep dat als geheel tot doel heeft "armoede te bestrijden en de levensstandaard te verhogen", "als een directe reactie op de schulden crises in de tachtiger jaren". The MIGA verleent niet commerciële lange termijn risico garanties aan buitenlandse investeerders die zaken doen met MIGA lidstaten. Dit was aanvankelijk ook het doel van de Wereldbank zelf, maar daar is ze met de oprichting van de MIGA in 1988 pas daadwerkelijk mee begonnen. De MIGA krijgt haar geld uit contributies van de lidstaten en de premies die betaald worden voor de leengaranties. In 1995 had de MIGA meer dan 155 garanties lopen die bij elkaar 17 miljard gulden dekten. Er was echter tot op die datum nog nooit iets daadwerkelijk uitgekeerd. De MIGA verzekert private investeerders tegen 'politieke risico's' die het handel drijven met ontwikkelingslanden met zich mee brengt. Onder politiek risico's verstaat men bijvoorbeeld onteigening (door de staat), burgerlijke ongehoorzaamheid, contractbreuk door staten en het risico dat de lokale munt niet in harde valuta is om te zetten. Een andere missie van het MIGA is het netwerken tussen het buitenlandse bedrijfsleven en regeringen te bevorderen. Daarnaast bedient het MIGA regeringen met technische bijstand, de ontwikkeling van informatie technologie, het binnenslepen van buitenlandse investeringen en het opleiden van beleidsmakers.

NEDERLANDSE PARTNERS VAN HET IFC

ING Group	\$ 379.700.000
Rabobank Group	\$ 197.856.000
FMO*	\$ 254.549.000
ABN AMRO Bank	\$ 242.538.000

* Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden. Het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking heeft een meerderheidsbelang in de FMO. De FMO werkt dus deels met ontwikkelingsgelden. Commerciële banken hebben daarnaast een groot minderheidsbelang en zijn dus ook via het FMO betrokken in Wereldbankprojecten.

HET IMF

Niet als de Wereldbank houdt het IMF er een nogal complexe organisatie structuur en werkwijze op na. De afgelopen decennia heeft het IMF zich bezighouden met het bewaken en ondersteunen van macro economisch processen. Het IMF ziet zichzelf als bewaker van monetaire stabiliteit en kan hiervoor beschikken over geld dat bijeen is gebracht door de IMF lidstaten. Wanneer een land in betalingsmoeilijkheden komt doordat er bijvoorbeeld een groot handelstekort is kan ze beroep doen op financiële steun van het IMF. Het land moet dan echter wel lid zijn van het IMF en voldoen aan de door het IMF gestelde voorwaarden. Deze voorwaarden zijn in grote lijnen gelijk aan die de Wereldbank aan landen stelt voordat ze deze hulp biedt. Het grote verschil tussen het IMF en de Wereldbank is echter dat de eerstgenoemde zich hoofdzakelijk op macro economische processen richt terwijl de Wereldbank zich bezighoudt met specifieke plaatselijke projecten (micro economie). De twee instituten bijten elkaar dus niet maar vullen elkaar perfect aan.

Het financieel systeem van het IMF

Het IMF gebruikt zogenaamde SDR's als geldeenheid. De waarde van een SDR wordt dagelijks bepaald door een gemiddelde te bepalen van de waarde van de Duitse, Franse, Japanse, Engelse en Amerikaanse munt. Wanneer een land lid wordt moet het contributie betalen. Deze wordt berekend in SDR's. Vanuit de gezamenlijke geldpot wordt geld geleend aan behoeftige mede lidstaten. De contributie van een lidstaat bepaalt ook hoeveel deze te zeggen heeft in het IMF beleid (in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Verenigde Naties waarbinnen ieder land 1 stem heeft). Herberekening en vaststelling van de contributies vindt in ieder geval 1 keer in 5 jaar plaats. Naast deze bron van inkomsten is het IMF bevoegd onbeperkt geld te lenen van haar rijke lidstaten en aan lidstaten in nood door uit te lenen. In praktijk komt het er op neer dat een om geld verlegen staat met haar eigen munteenheid (die in de regel zwak staat) SDR's koopt bij het IMF. Ze moet in een door het IMF gesteld termijn wel haar eigen munt terugkopen met SDR's of een andere door het IMF bepaalde harde muntsoort. Een land krijgt hiermee harde deviezen in handen die ze kan gebruiken om bijvoorbeeld haar betalingsverplichtingen na te komen. De IMF leningen zijn altijd verbonden aan strikte politiek economische voorwaarden, waarover straks meer.

De belangrijkste financiële voorzieningen

De Stand-by Arrangement en Extended Fund Facility (EFF) zijn gangbare IMF voorzieningen. Verbonden aan een aantal macro economische beleidsvoorwaarden (performance objectives) worden sommen geld in verschillende fases beschikbaar gesteld voor de in de problemen geraakte economie van een land. Het land dient dan structurele maatregelen te nemen om aan de betalingsproblemen een eind te maken. De Systemic Transformation Facility (STF) is de IMF voorziening die economieën die de overgang naar de vrijmarkt maken ondersteunt. De voorwaarden die aan een STF krediet worden gesteld zijn relatief licht en dienen dan ook om landen - in de overgang - over te halen zich aan het IMF te verbinden. Een door een regering opgesteld 12 maanden plan moet het IMF overtuigen dat men serieus de overstep wil maken. Om structurele en lange termijn problemen in de economieën van landen aan te pakken hanteert het IMF een aantal speciale financiële voorzieningen. Allereerst is er de Structural Adjustment Facility (SAF). Het SAF leent sinds 1986 geld aan economieën in nood tegen een rentetarif van ongeveer 0,5 en 1 procent aan leden van de eerder genoemde International Development Organisation. Aan deze leningen worden strenge voorwaarden gesteld (zie verderop). De laatste en waarschijnlijk meest voorkomende IMF voorziening staat bekend als de Enhanced Structural Adjustment Facility (ESAF). In 1999 is deze versterkt en men noemt haar nu Poverty Reduction and Growth Facility. Het ESAF leent geld aan de armste ontwikkelingslanden en is ongetwijfeld daarom de meest betwiste IMF voorziening.

vervolg pagina 7

De voorwaarden van het IMF

De voorwaarden om als IMF lid in aanmerking te kunnen komen voor een lening liegen er niet om. Het komt er in feite op neer dat een nationale overheid haar directe zeggenschap over haar economisch beleid en daarmee indirect ook over bijvoorbeeld sociaal, cultureel en milieubeleid uit handen geeft. Een regering zal moeten voldoen aan een door het IMF opgelegd Structureel Aanpassing Programma anders komt er geen IMF-cent vrij. Daarnaast zal de IMF hulp in een afgesproken tijd moeten leiden tot oplossing van de problemen.

De voorwaarden laten zich onderverdelen in korte termijn 'Stabilisation Policies' en de al eerder genoemde, 'Structural Adjustment Programs (SAP)' voor middellange termijn. In het algemeen zijn IMF programma's dus gericht op de korte termijn problemen zoals het opvangen van macro economische

schommelingen, wegwerken van tekorten op begrotingen en het bestrijden van de inflatie. Korte termijn stabiliseringsprogramma's moeten de binnenlandse uitgaven en vraag beperken, de uitgaven en inkomsten van een land in korte tijd weer in balans brengen zodat de inflatie omlaag gaat. Een verder punt van het stabiliseringsprogramma is het verhogen van de belastingen op elementaire consumptiegoederen zoals voedsel en nutsvoorzieningen. Dit betekent dat ieder hoofd van de bevolking evenredig moet opdraaien voor de IMF maatregelen. Dit terwijl bijvoorbeeld een verhoging van de inkostenbelasting de lasten veel gelijkwaardiger zou verdelen.

Het doel van de maatregelen is cynisch genoeg het forceren van een recessie in de binnenlandse productie van goederen en diensten. De recessie heeft dan tot gevolg dat ook de vraag voor import omlaag gaat (er ontstaat namelijk een tekort aan deviezen).

Daarmee komt de handelsbalans meer in evenwicht en komt de binnenlandse productie vrij voor de door het IMF gepropageerde export. De middel lange termijn Structurele Aanpassings Programma's (SAP) willen economische groei bereiken door te investeren in de private sector en de rol van de staat in de economie terug te dringen. Als eerste worden staatscontrole en subsidies op prijzen afgeschaft en staatsbedrijven gesloten of tegen zachte prijzen verkocht (niet zelden aan westerse bedrijven). Tevens wordt protectionistisch overheidsbeleid afgeschaft. Dit dient veelal om de eigen economie te beschermen tegen agressieve verstoring van buitenaf. Om intreding in de wereldmarkt van kapitalistische landen te bevorderen worden landen aangemoedigd om:

1. hun munteenheid te devalueren zodat ze beter kunnen concurreren op de wereldmarkt;
2. het verlagen van aan handel gerelateerde belastingen dit dwingt binnenlandse bedrijven

zich concurrerender op te stellen om zo de concurrentieslag met goedkope importen te kunnen overleven; 3. Het bevorderen van export door belastingverlaging en subsidies aan bedrijven; 4. Het aantrekken van buitenlandse investeringen door middel van belasting -en investeringsvoordelen.

Zoals je hebt kunnen lezen is het belangrijkste streven van het IMF allereerst het bewaren van stabiliteit op de kapitalistische wereldmarkt. Daarnaast is ze er op gericht door middel van macro economische maatregelen meer landen te integreren in deze markt. De maatregelen die aan de door haar verstrekt leningen koppelt hebben het doel de staatsinvloed op de economie te verkleinen ten gunste van de private sector. Dit beleid heeft desastreuze gevolgen voor de wereldbevolking.

De gevolgen van het IMF en Wereldbankbeleid

Voor diegenen die nog steeds vertrouwen hebben in de succesformule van de kapitalistische vrije markt zal veel van het bovenstaande nobel en mooi in de oren klinken. Gegeven de huidige politieke en economische realiteit, de almacht van het kapitalisme, klinkt het vrij logisch dat er instellingen zijn die de kwalijke kanten van deze ideologie 'repareren' en proberen de internationale verhoudingen tussen rijk en arm te verbeteren. Het vervelende is natuurlijk dat sinds het bestaan van de instellingen de verhoudingen tussen het rijke noorden en het arme zuiden alleen maar meer uit het lood zijn geraakt. Je kunt eigenlijk niet anders concluderen dan dat het IMF, de Wereldbank, en alle andere door het

vrijemarktfundamentalisme gedreven instellingen, als het gaat om welvaarts -en welzijnsnivellering hopeloos gefaald hebben. De gevolgen van de aan landen opgelegde economische maatregelen zijn voor bevolkingen keer op keer rampzalig. Terwijl het IMF voortdurend blijft goochelen met glanzende macro economische modellen blijven de levensomstandigheden van werknemers en kleine zelfstandigen in de ontwikkelingslanden verder dalen. Bezuinigingen op onderwijs, sociale voorzieningen, gezondheidszorg, massaoetslagen, verlagingen van de lonen, prijsverhoging van de eerste levensbehoeftes, gedwongen volksverhuizingen door Wereldbankprojecten, faillissement voor plaatselijke producenten nadat de markt wordt overspoeld met goedkoop gemaakte importproducten, het zijn keer op keer gevolgen van het beleid van het IMF en de Wereldbank. Macro economische succesverhalen betekenen dus verzwegen micro economische ellende. De toegenomen macro economische resultaten komen namelijk niet zelden terecht in de

zakken van corrupte regeringen, hun zakenrelaties en, niet in de laatste plaats, in de zakken van westerse multinationals die zich met hulp van het IMF, op een neokolonialistische wijze in de ontwikkelingslanden kunnen vestigen. Alsof dit nog niet genoeg is komt daar nog eens bij dat het IMF en in iets mindere mate de Wereldbank uitermate ondemocratisch zijn. Zo hoeven zij geen directe verantwoording af te leggen aan diegenen die door hun beleid getroffen worden en weigert vooral de eerstgenoemde systematisch informatieverzoeken van burgers en organisaties. Het is daarnaast voor een straatarme Indiase boer, die door een Wereldbankproject van huis en haard dreigt te worden verdreven, natuurlijk ondoenlijk een in Washington gevestigde instelling ter verantwoording te roepen.

Het is dan ook niet vreemd dat overal ter wereld mensen zich verzetten tegen het IMF en de Wereldbank. Zij worden door deze instellingen direct in hun bestaan bedreigd en hebben gewoonweg geen andere keus dan terug te vechten.

Zo braken er in Tunesië vorig jaar rellen uit toen het IMF de regering verbood nog langer eerste levensmiddelen zoals brood en suiker te subsidiëren. Hetzelfde jaar brak in Indonesië een opstand uit tegen soortgelijke door het IMF opgelegde bezuinigingen. Deze maatregelen veroorzaakten dat de armoede in Indonesië in recordtempo toenam van 11 % tot maar liefst 40-60% (afhankelijk van welke statistiek je hanteert). Velen zullen zich ook de beelden herinneren van gemaskerde fabrieksarbeiders in Zuid Korea die op de vuist gingen met de oproerpolitie nadat hun ontslag was aangezegd. De massa ontslagen waren een direct gevolg van door het IMF opgelegde monetaire maatregelen. De lijst van door IMF en Wereldbank beleid veroorzaakte drama's is lang en spreekt voor zich. Vandaar ook dat het verzet tegen het IMF en de Wereldbank breed gedragen wordt. Wanneer er echter een antwoord geformuleerd moet worden lopen de mening echter uiteen van hervormen tot afschaffen.

marco

Naschrift: de Wereldbank is voor een groot deel gepikt en vertaald van de '50 years is enough' website <http://50years.org/>. De informatie over het IMF was netjes op een rij gezet door Friends of the Earth Europe hetgeen ook erg praktisch was. Wanneer het bovenstaande artikel een antikapitalistische toon aanneemt komt dit van uw Dusnieuws schrijver. Met dank aan Both Ends voor aanvullende informatie.

De foto's bij dit artikel zijn genomen tijdens de protesten in Washington op 16 april 2000.

Ten slotte nog één aanrader: <http://www.ruckus.org/> van de 'Ruckus Society', training in geweldloze actie.

ACTIE AGENDA IN PRAAG

22 t/m 24 september Tegentop:

Tijdens de Tegentop zal een groot aantal mensen spreken over diverse lokale verzetsinitiatieven tegen de neoliberale politiek. In werkgroepen zal worden ingegaan op het fenomeen 'globalisering'. Daarnaast zal er worden gediscussieerd over de schuldenlast en alternatieven voor het IMF en Wereldbank.

22 t/m 28 september festival met het thema "Verzet is kunst"

Tijdens dit festival, dat door mensen uit verschillende landen wordt voorbereid, zullen creatievelingen proberen de hele problematiek op een kunstzinnige en creatieve manier uit te beelden. Dit festival is tevens bedoeld om activisten uit het buitenland makkelijker aan een visum te helpen.

23 september communisten demonstratie:

Het is maar dat je het weet...

24 september demonstratie INPEG:

Deze demonstratie tegen de IMF/Wereldbank conferentie is georganiseerd door INPEG zelf.

25 september Carnival of Outreach:

Meer informatie is op dit moment nog niet voorhanden.

26 september internationale actiedag tegen het kapitalisme

Deze dag beginnen met geweldloze, autonome acties verspreid over de hele stad. Het is het idee dat deze worden uitgevoerd door zogenaamde 'affinitygroups'. Deze laten zich in het Nederlands het beste vertalen als 'actiegroepen'. Binnen deze kleine actiegroepen worden acties hecht voorbereid en let men voortdurend goed op elkaar. Acties zoals wegblokkades, straattheater en spandoeken ophangen hebben die dag tot doel de opening van de conferentie te verstoren.

Op pleinen in de stad zullen (toegestane) demonstraties plaatsvinden. Deze pleinen dienen tevens als informatiepunten voor de eerder genoemde actiegroepen en het publiek. s'Ochtends is er een waarschijnlijk massale samenscholing van mensen die op stap zullen gaan richting het gebouw waar de eigenlijke conferentie plaats zal vinden. Het doel van deze mars is niets minder dan het feitelijk stoppen van de ondemocratische conferentie. Het is de bedoeling dat de mars er net zo creatief en gekleurd uit zal zien als tijdens de protesten in Seattle.

De organisatoren verwijzen hierbij graag naar de in witte overallen gestoken kameraden van het Italiaanse Ya Basta! Network. Zij baarden dit jaar opzien met spectaculair ogende acties toen zij tijdens demonstraties in beschermde (witte) kledij dwars door linies oproerpolitie marcheerden zonder daarbij ook maar enig geweld te gebruiken. De publiekelijk aangekondigde mars op het conferentiegebouw moet een expressie worden van het ongenoegen over de autoritaire instituties die de wereld domineren.

CONTACTEN IN PRAAG CONTACTEN IN PRAAG

- Art of Resistance/Cultural Festival Working Group
E-mail - kreaktivni@excite.com

- Counter Summit Working Group
List Serv - countersummit@egroups.com
E-mail - countersummit@yahoo.com

- International Media (Mainstream & Alternative)
List Serv - PrahaMedia@egroups.com
Press Release List - PrahaPress@egroups.com
General Inquiries - PrahaPrague@excite.com

- Independent Media Center
List Serv - imc-prague@indymedia.org
- INPEG websit: www.inpeg.icn.cz

- Materials/Messaging/AgitProp Working Group
Email - materialy_inpeg@email.cz

- Fundraising Working Group
E-mail - zemepredevsim@ecn.cz

- Training Working Group
E-mail - Prague2000-trainings@gmx.net

- Legal Working Group
E-mail - legalcz@yahoo.com
List Serv - legals@email.cz

- Medical Working Group
List Serv - PrahaMedics@egroups.com

- Alternative Guide Working Group
E-mail - AlternativePrague@angelfire.com

- General Questions/Inquiries
E-mail - Prague2000_cz@hotmail.com

of bel voor meer info ASEED 020 6682236:

EEN SCHOLINGSCYCLUS VAN ATTAC AMSTERDAM

De vereniging ATTAC Nederland - die op 12 november 1999 werd opgericht - is aangesloten bij de internationale ATTAC-beweging en heeft als doel de wereldwijde kapitaalstromen zowel nationaal als internationaal aan banden te leggen. Daarmee streeft zij naar een democratisch gecontroleerde economie die rechtvaardig en ecologisch duurzaam is. ATTAC streeft er naar om in zo veel mogelijk plaatsen in Nederland plaatselijke ATTAC-afdelingen van de grond te krijgen. Om dat ook in Amsterdam te bereiken organiseren wij in het najaar een serie scholingsbijeenkomsten. De bijeenkomsten, die steeds gehouden worden op dinsdagavonden (vanaf 19 september), zijn zowel toegankelijk voor leden als voor degenen die (nog) geen lid van de vereniging zijn.

De eerste lichting leden van ATTAC bestaat hoofdzakelijk uit mensen die zich de afgelopen jaren al op de een of andere manier met de problematiek van internationale kapitaalstromen e.d. hebben bezig gehouden en die dus al enige deskundigheid op dit vlak bezitten. Daar willen we het echter niet bij laten. We willen ATTAC juist uitbreiden met mensen die zich tot nu toe nog niet expliciet met deze problemen bezig hebben gehouden, maar die zich ook in willen zetten voor de doelstellingen van ATTAC en daarvoor meer inzicht in deze problematiek willen krijgen. Daarom hebben we deze cyclus de naam 'Mondialisering voor beginners'.

We gaan uit van een scholingsgroep van

maximaal 25 personen die in principe de hele cyclus van 6 bijeenkomsten volgt. De kosten voor deze cursus bedragen à 50,-. Van deze bijdrage worden de organisatiekosten betaald, de reiskosten van de sprekers e.d. Ook ontvangen alle deelnemers een reader met artikelen over de in de cursus behandelde onderwerpen. Aangezien we niet willen dat mensen voor wie het betalen van de deelnemersbijdrage bezwaarlijk is om die reden de cursus niet kunnen volgen, zullen we in voorkomende gevallen een bijdrage naar draagkracht accepteren.

De opzet van de cyclus ziet er als volgt uit: In principe worden er op iedere avond twee inleidingen gehouden, waarvan de eerste een meer analytisch karakter heeft en de tweede meer op de praktijk en concrete actiemogelijkheden is gericht. Daarnaast is er natuurlijk steeds voldoende ruimte voor discussie, zowel onderling als met de inleiders. De eerste vier bijeenkomsten ligt de nadruk vooral op informatieoverdracht. De laatste twee vooral op discussie. We hebben gezocht naar inleiders die deskundig zijn op het betreffende onderwerp, maar die ook in staat zijn de zaak aan een minder ingevoerd publiek uit te leggen. Het programma van de eerste avond is als volgt:

19 september: Mondialisering en ongelijke ontwikkeling & de sociale gevolgen van mondialisering.

Wat is mondialisering, of globalisering. Waar hebben we het eigenlijk over? Hoe komt mondialisering tot uitdrukking in het dagelijks leven, wie wordt er beter van en wie slechter? Inleider: Robert Went, econoom Universiteit van Amsterdam, een van de initiatiefnemers van ATTAC Nederland.
Winst op aandelen, goedkope produkten door vrije handel, succesverhalen van multinationale ondernemingen, steeds weer horen we dat dit voor een gezonde economie zou zorgen.
'Gezond' tegen welke prijs, en wie zijn degenen die de rekening gepresenteerd krijgen?
Uitbesteding van werk leidt tot weinig winst aan de onderkant van de keten; eenieder roomt het zoveel mogelijk af. De gevolgen: goedkope arbeid, korte contracten, werkloosheid, overlevering aan het informele circuit. 'Gewone mensen' voelen het aan den lijve. Maar, ze verwerpen zich ook, door organisatie en samenwerking.
Inleidster: Anneke Luijken (IRENE)

Alle sprekers zijn in deze fase van de voorbereiding nog onder voorbehoud... Meer informatie over bijvoorbeeld tijd en plaats: XminY solidariteitsfonds, Keizersgracht 132-II, 1015 CW Amsterdam Tel: +31 20 6279661 Fax: +31 20 6228229 email: xminy@xminy.nl http://www.xminy.nl

WAT BEWEEGT ONS?

De afgelopen jaren heeft de westerse wereld een nieuwe ervaring in links en anarchistisch activisme gezien. Dit activisme richt zich op vrijhandelsorganisaties en specifiek op hun bijeenkomsten zoals die van de Europese Unie, de G8, de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en het IMF en de Wereldbank. Op zich lijkt dit logisch want deze bijeenkomsten van wereldleiders hebben een grote symbolische waarde voor beide kanten. Het lijken op het eerste gezicht ook perfecte momenten waarop de heersende orde ter verantwoording kan worden geroepen. De protesten zijn bij tijd en wijle imposant. Zo heeft de spectaculaire blokkade van de Wereldhandelsorganisatie conferentie in Seattle op velen een diepe indruk gemaakt maar is de euforie wel helemaal terecht?

Toen in Seattle de WTO 'millenniumronde' mislukte, werd dit wereldwijd door activisten gevierd als een overwinning. Het mislukken van de onderhandelingsronde was volgens velen van hen mede te danken aan de blokkade en werd gezien als kroon op een jarenlange campagne tegen de 'globalisering'. Andere acties rond toppen zoals die tegen de Keulse Eurotop en G8 bijeenkomst mislukten volledig. Het zogenaamde tophoppen (van top naar top campagne voeren) is misschien geen nieuw verschijnsel maar lijkt wel steeds meer te domineren in 'actieland'. Met het uitroepen van de vierde wereldwijde actiedag tegen het kapitalisme, op 26 september op de openingsdag van de IMF en Wereldbankconferentie in Praag, bereikt de topbeweging een nieuw hoogtepunt. In de aanloop naar Praag domineren hallelujaverhalen over Seattle en Washington de onafhankelijke media terwijl ondergetekende het eerste inhoudelijke (en ongetwijfeld minder spectaculaire) artikel nog moet tegenkomen. Discussies over de huidige dynamiek van de topbeweging, bijvoorbeeld over wat de doelen zijn en in hoeverre deze worden bereikt, ontbreken al helemaal. Het bereiken van de top, deel uit maken van een massaal protest, lijkt het enige wat men voor ogen heeft, terwijl er voldoende redenen zijn het getop eens kritisch onder de loep te nemen...

HET MISLUKKEN VAN EEN TOP MAAKT DE WERELD NIET BETER.

Het mislukken van een top zorgt er niet voor dat de bekritiseerde instelling ontmanteld wordt. Ook zal de verdere vermarkting van de wereld zal er niet door afnemen. Je tot doel stellen een top te laten mislukken spreekt tot de verbeelding en levert leuke plaatjes op in de media. Een massaal en internationaal protest heeft bovendien een grote symbolische waarde maar veel meer dan dat betekent het niet.

TOPHOPPEN IS ALLEEN MOGELIJK VOOR WESTERSE ACTIVISTEN.

De afgelopen jaren zagen we grote internationale mobilisaties naar aanleiding van 'vrijhandelstoppen'. Deze vonden vrijwel uitsluitend plaats in westerse landen, niet zelden de basis van de organiserende vrijhandelsorganisatie. Activisten uit arme landen kunnen hier moeilijk aan deelnemen en de protesten zijn mede daarom overwegend 'wit', terwijl westerlingen nog het minst door het kapitalisme worden getroffen. Van top tot top de westerse wereld doortrekken is natuurlijk erg spannend maar dan wel alleen als je genoeg geld hebt om mobiel te zijn. De al te eenzijdige aandacht voor toppen betekent zo bovendien dat westerlingen een dominante rol hebben in de richting waarin deze beweging zich ontwikkelt.

TOPHOPPEN WORDT GESPONSORD DOOR NATIONALE STATEN.

Rijke, door nationale overheden gefinancierde, Niet-Gouvernementele Organisaties gaan er vanuit dat lobbyen bij nationale regeringen en internationale instituties uiteindelijk zal moeten leiden tot verregaande hervormingen bij de bekritiseerde vrijhandelsinstellingen. Het zijn daarnaast zelf ook veelal strak hiërarchisch georganiseerde organisaties, bepaald niet revolutionair van karakter. Doordat zij hun aandacht richten op toppen en in staat zijn hier relatief veel geld voor vrij te maken, creëren ze een beeld dat het zwaartepunt van de acties tijdens toppen moet liggen. Daar komt nog eens bij dat rijke NGO's vrijwel altijd in vage termen als 'globalisering' en 'vrijhandel' blijven hangen en dat de door hun bepleite alternatieven de fundamentele van het kapitalisme (onterecht) in tact laten. Arme veelal lokaal georganiseerde bewegingen en initiatieven die vanuit basisdemocratische principes werken kunnen weinig met de grenzeloze topgerichtheid aan, terwijl zij juist het vleesgeworden anti-autoritaire antwoord op het kapitalisme zijn.

TOPPEN GAAN GEPAARD MET REPRESSIEF POLITIEOPTREDEN.

Tijdens een top is de staatsrepressie bijzonder hoog. De verzamelde staten trekken al lang voor een topconferentie alles uit de kast om acties en actiegroepen in kaart te brengen. De conferenties zelf gaan dikwijls gepaard met massa-arrestaties. Amsterdam ('97) 700, Genève ('98) 700, Keulen (lente '99) meer dan 1000, Seattle ('99) 600, Washington (2000) 1300, de aantallen arrestanten spreken voor zich. Het zou wellicht slimmer zijn juist dan toe te slaan wanneer het niet wordt verwacht.

TOPPEN GAAN GEPAARD MET MEDIAMANIPULATIE.

De (massa) media heeft - en dat mag bekend worden geacht - een dominante rol in de beeldvorming bij de bevolking. Spectaculaire uiterlijken zoals vermomde anarchist, schietende politieagenten en creatief uitgedoste betogers overheersen in de berichtgeving terwijl inhoudelijke informatie en discussie exclusief wordt overgelaten aan politieke commentatoren en zogenaamde deskundigen in driedelig pak. De activisten worden telkens gereduceerd tot bange of bezorgde maar vooral naïeve burgers die de politiek eigenlijk beter kunnen overlaten aan de deskundige maatschappelijke elite. Wanneer de burgers door de media opgemerkt willen worden moeten ze bovendien zichzelf alsmaar spectaculairder etaleren.

Ook om deze reden is er zoveel activistische aandacht voor toppen. Gezien worden (door de media) wordt door heel wat activisten uitermate belangrijk gevonden en of het beeld wat de media neerzet overeenkomt met de werkelijkheid wordt van minder belang geacht.

HOP HET RAVIJN IN?

We leven in het tot de verbeelding sprekende jaar 2000 en bij veel activisten leeft het gevoel dat Praag wel eens net zo'n historische betekenis kan krijgen als Seattle. De vraag die rijst is welk historisch resultaat er door de activisten bij eerdere toppen is bereikt?!

Diegenen die hun hoop hebben gezet op met actie en lobby af te dwingen radicale hervorming en democratisering hebben slechts een verbaal mistgordijn van een boetekleed dragende WTO, IMF en Wereldbank cadeau gekregen.

Radicale antikapitalisten hebben keer op keer kunnen zien hoe hun directe sabotage acties door de media worden misbruikt om de beweging te criminaliseren. Bij de laatste wereldwijde actiedag bleek in Washington bovendien hoe snel de staat van haar fouten leert. Het aantal arrestanten lag boven de 1300.

Waar succesvolle wereldwijde mobilisaties zoals die voor Seattle en Washington vooral in zijn geslaagd is de westerse activisten van een hernieuwd zelfvertrouwen te voorzien. Er zijn de afgelopen jaren bijzondere en inspirerende coalities tot stand gekomen tussen organisaties van over de hele wereld. Door hun grieven en acties te coördineren heeft hun inzet een duidelijk meerwaarde gekregen ten opzichte van hun voorheen meer geïsoleerde en/of lokale activiteiten. Dat wil echter niet perse zeggen dat we nu een perfecte en eeuwig houdbare succesformule hebben gevonden. Het is belangrijk kritisch te kijken waarom en waarnaar toe we ons bewegen. Daarvoor dienen duidelijke doelen omschreven te worden en moet worden gekeken in hoeverre doelen worden bereikt.

Een Engelse activist vergeleek de beweging met een sneeuwbal die de berg afrolt en alsmaar groter wordt. Te veel discussies zou volgens hem groei van de beweging kunnen belemmeren. Het is te hopen dat de sneeuwbal niet eindigt in een ravijn.

BIG BROTHER SURFT EN LUISTERT MEE!

Wat is jouw surfgedrag op het internet? Welke documenten download jij allemaal? Niet alleen commerciële internetbedrijven zijn hier benieuwd naar, ook Justitie en geheime diensten komen dit in principe graag te weten. Autoriteiten beschouwen het internet als een bedreigend fenomeen, omdat veel van wat zich op het internet afspeelt (nog) niet door justitie en geheime diensten te controleren en te screenen is. Vooral het gebruik van encryptie (versleuteling) vindt men zeer zorgwekkend. Het aftappen van internetcommunicatie en het doorbreken van zware encryptie staan dan ook hoog op de agenda van justitiekringen in binnen- en buitenland. Dit wordt doorgaans gerechtvaardigd door te wijzen op mogelijke cyberterror van pedofielen, terroristen en georganiseerde misdadigers, en geplande cyber-aanvallen op westerse computersystemen door levensgevaarlijke schurkenstaten als Noord Korea en Libië.

In diverse internationale fora worden de controle- en aftapmogelijkheden van internationale communicatiesystemen zoals het internet besproken. Zo gebeurt dit sinds 1987 in de Quantico-bijeenkomsten van de EU-lidstaten en de Echelon-landen (Canada, VS, Engeland, Australië, Nieuw Zeeland). Hier houdt men zich bezig met het onder druk zetten van telecombedrijven om systemen aftapbaar te maken. Als je als telecombedrijf tegenwoordig niet aftapbaar bent, kom je eenvoudig de markt niet op. Binnen de Europese Unie wordt gewerkt aan wetgeving waarin alle vormen van communicatie aftapbaar moeten zijn. In Engeland gaat het nog verder: daar is wetgeving ingediend waardoor mensen jarenlang de bak in kunnen gaan als ze weigeren om hun password voor encryptie bij justitie in te leveren.

Justitie en inlichtingendiensten komen in hun aftapfanatisme en strijd tegen encryptie echter een machtige vijand tegen: het bedrijfsleven. Vooral als het gaat om het tegengaan van encryptie spartelt het bedrijfsleven hevig tegen, wijzend op het belang van veilige internethandel en de noodzaak vitale informatie geheim te houden voor de concurrent. Tot ergernis van de VS worden Europese bedrijven hierin gesteund door de Europese Commissie. Ook wat betreft het verzet tegen 'key recovery' (het inbouwen van een tweede toegang in een cryptiesysteem) staat de Europese Commissie achter het Europese bedrijfsleven. Over af luisteren en aftappen van het internet kan men internationaal dus wel tot overeenstemming komen, maar niet over encryptie. Door het internationale karakter van internet is de verspreiding van encryptie programma's, zoals PGP, natuurlijk ook nauwelijks tegen te gaan.

Mensen die nu denken dat justitie haar strijd tegen encryptie heeft verloren, juichen echter te vroeg. Geheime diensten en justitiediensten hebben verschillende manieren om het encryptiegevaar te omzeilen. Zo kan men het direct af luisteren gaan opvoeren, door apparatuur in een computer of in

TIPS TEGEN TRALIES

Hoera, er is weer een actievoerders-handboek uit!! Tips tegen tralies gaat in het bijzonder over die vervelende lui die zich altijd bemoeien met onze akties: politie, justitie, en soms ook geheime diensten. Een gewaarschuwd mens telt voor twee, goede raad is duur (dit boekje echter slechts 18,50) en voorzichtigheid is de moeder van de porseleinkast...het spreekt dan ook vanzelf dat uw recensent dit boekje aanschafte met helm en bivak op en de bladzijden slechts met rubberen handschoenen aan heeft omgeslagen. Je weet maar nooit!!

Een hoop tips in dit boekje liggen voor de hand. Als je met wat mensen een aktie voorbereidt, ga dit dan niet rondtoeteren in de kroeg. Wie weet wie er meeluistert. Praat ook niet over een aktie door de telefoon en noem-zeker geen namen of 'harde data' (aanvangstijd, plaats etc.). Laat geen notulen rondslingeren. Hou gevoelige informatie beperkt tot mensen die het echt moeten weten. Zorg voor een arrestantengroep en een goede advocaat. Hoe illegaler je aktie is, hoe voorzichtiger je moet zijn.

Erg verhelderend is het hoofdstukje over de winwar van politie- en inlichtingendiensten in Nederland. Zo komen wij in het gedeelte over informanten te weten dat werken voor de RID erg slecht betaald. Slechts 300 gulden per maand!! Stelletje krenten!! Uitgebreid wordt verder beschreven wat er gebeurt als je wordt aangehouden en in verzekering gesteld. Met name het hoofdstukje over het politieverhoor is zeer lezenswaardig voor iedereen die nu en dan aan akties meedoet. Mensen die wel eens verhoord zijn weten dat de politie dit erg sluw kan aanpakken, of de meest idiotie vragen gaat stellen over akties uit het verleden of zogenaamde betrokkenheid bij bepaalde organisaties. Gewoon niets zeggen blijft het beste, of verveel ze met slap gelul waar ze niets aan hebben. Of zeg "geen commentaar", dan hebben ze toch iets om op te schrijven. Vooral met het oog op het beruchte artikel 140 (lidmaatschap van een criminele organisatie) is het belangrijk te letten op wat je zegt.

een toetsenbord te plaatsen, of door gebruik te maken van een systeem als Tempest (het opvangen van beeldschermstraling). Verder wordt er in toenemende mate wetgeving ontwikkeld waarbij mensen gedwongen kunnen worden encryptiesleutels af te staan. Tegelijkertijd gaan pogingen van geheime diensten om zelfstandig encryptieprogramma's te doorbreken gewoon door, en is het bekend dat een dienst als de National Security Agency in Amerika (ontwerper van Echelon) geheime overeenkomsten heeft met crypto bedrijven.

Het Dossier Cryptografie gaat ook in op de situatie in Nederland. Zonder noemenswaardig verzet zijn in de nieuwe Telecommunicatiewet allerlei artikelen opgenomen om aftappen en af luisteren makkelijker te maken. Vanaf augustus 2000 moeten Nederlandse telefoonbedrijven en internetproviders voldoen aan volledige aftapverplichtingen. Dit betekent dat bij elke provider een 'tapdoos' moet zijn geïnstalleerd, die beheerd wordt door de provider. Dit impliceert trouwens niet dat er constant wordt getapt; alleen bij een gerechtelijk bevel wordt deze doos ingeschakeld. Het gebruik van encryptie blijft toegestaan. Wel krijgt de BVD (binnenkort AIVD) in het voorstel voor de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten wat meer mogelijkheden om encryptie aan te pakken. Zo mag de AIVD, indien het versleuteld materiaal aantreft, dit net zolang bewaren tot de sleutel gevonden is of het bericht gekraakt is. Verder wordt in deze (concept)wet voorgesteld gevangenisstraffen op te leggen aan mensen die sleutels geheim houden.

Het eind vorig jaar verschenen boek 'Luisterrijk' gaat deels over dezelfde materie, maar gaat daarnaast uitgebreid in op de af luister- en aftapgevaaren van mobiele en vaste telefoons. Mensen die nog illusies hebben over het 'anonieme karakter' van mobiel bellen moeten dit maar eens lezen: niet alleen is het af luisteren van een GSM telefoon tegenwoordig gemakkelijk, het ding werkt zelfs als een peilzender. Staat je mobiele telefoon op stand-by, dan is je verblijfslocatie erg nauwkeurig vast te stellen. Wil je dus niet te traceren zijn dan is het zaak je telefoon geheel uit te zetten. Luisterrijk is een veelzijdig boek: naast interessante hoofdstukken over geheime diensten en af luistersystemen (veel over echelon) bevat het ook wat technuiterige hoofdstukken over ISDN en cryptologie. Ook tref je handige tips aan voor de versleuteling en beveiliging van je computer. Wat Luisterrijk tot een goed en kritisch boek maakt, is dat bij elk behandeld communicatiemiddel wordt uitgelegd wat de veiligste manier is het te gebruiken.

* Regelgeving: aftappen versus privacy (dossier cryptografie). uitgave van Buro Jansen en Janssen en Stichting Eurowatch.

* Luisterrijk, een gids over af luisteren. uitgave van Buro Jansen en Janssen i.s.m. Papieren Tiger.

(David)

Terecht is er veel aandacht voor wetgeving die onlangs is ingevoerd: de wet 'bestuurlijke ophouding' en de uitbreiding van artikel 141 (openlijke geweldpleging in groepsverband). Deze wetgeving is mede met het oog op EU2000 ontwikkeld, maar de toepassing ervan zal zeker niet beperkt blijven tot voetbalsupporters. Onder de wet 'bestuurlijke ophouding' hebben burgermeesters sinds kort de mogelijkheid een groep mensen maximaal 12 uur op te sluiten, als deze groep een noodverordening of bevel negeert. Dit heeft trouwens niets te maken met preventieve arrestatie, dat is nog steeds niet toegestaan. De uitbreiding van artikel 141 komt er in het kort op neer dat het meedoen, meelopen of meehelpen met een groep mensen (bijvoorbeeld geen demonstratie) die als potentieel gewelddadig wordt ingeschat, nu strafbaar is. Als de boel uit de hand loopt kun je meteen aangehouden worden, ook al heb je niets gedaan. Strafbaar gesteld bij dit soort gelegenheden is ook het uitdelen van ijsjes, pamfletten en chocoladerepen.

Verder zijn er nog interessante stukjes over sporenonderzoek (als je een bom maakt wees dan voorzichtig met plakband want daar gaan allemaal sporen aan zitten), af luisteren, en handige tips voor het opeisen van akties. Wat minder spannend zijn de hoofdstukken over registratiemethodes en klachtenprocedures, maar wie weet is het informatie die je ooit nog eens van pas zal komen. Tips tegen tralies is een leuk en leerzaam boekje en staat ook nog eens vol met praktijkvoorbeelden. Kopen dus! O ja, Eurodusnie is nog steeds op zoek naar een goedkope of gratis paperversnipperaar. Laat het even weten aan Postbus 2228, 2301 CE in Leiden.

* Tips tegen tralies. een uitgave van Baalproducties i.s.m. Buro Jansen en Janssen en Amok-Noord.

(Snelle Bob)

AGENDA AUGUSTUS/SEPTEMBER 2000

DUSNIIEUWS

1-15 augustus vredes-actiekamp in Coulport (Schotland)

Tegen (Britse) kernwapens en Trident atoomonderzeeërs. Tevens training in directe geweldloze actie. Org: Trident Ploughshares 2000. Bel voor informatie naar (+) 01603-611953. E-mail: tp2000@gn.apc.org. Of surf naar <http://gn.apc.org/tp2000/>

1-16 augustus Ekotopia 2000:

Jaarlijks eko-festival voor Europese jongeren. Hoofthema van dit jaar is globalisering en er zal een eko-dorp gebouwd worden. Dit alles op Maisaari (eiland aan de westkust van Finland). 10 a 15 eco's per dag. Org: European Youth For Action (EYFA). Info: email: sanna.s@sunpoint.net. website: <http://www.kulma.net/ekotopia>

6 augustus herdenking atombommen op Hiroshima en Nagasaki (resp 6 en 9 augustus1945).

30 juli tot 13 augustus Het Barseböck-offensief

Een netwerk van Zweedse en Duitse antiekernenergie activisten organiseert van 30 juli tot 4 augustus een aktiekamp en van 5 tot 13 augustus een fietstocht van Barseböck naar Brokdorf voor sluiting van alle kerncentrales. Zowel in Barseböck als Brokdorf staat een kerncentrale. Meer informatie: <http://www.barseback.de> Je kunt ook contact opnemen met Ole: ole@barseback.de tel.: 0049 40 82 1960

14-18 augustus 1e Leidse Weggeefdagen.

Zie voor meer informatie flyers/poster of email naar eurodusnie@squat.net of kijk op <http://squat.net/eurodusnie>

Zo 20 aug Maandelijks protest om 14u00 te Ahaus tegen de kernaafvaltransporten

De kernaafvaltransporten naar het atoomdepot zullen binnenkort weer beginnen. 12u30 vertrek fietsters NS-station Enschede. INFO: nenocontact@hotmail.com

Zo 20 augustus Kerwin Duinmeijer herdenking

Herdenking van de racistische moord op Kerwin Duinmeijer (1983) in Amsterdam. Org en info: Stichting Vrienden van Kerwin, e-mail: vrienden van kerwin@yahoo.com

Wo 23 augustus BN vergadering

Oudegracht 229 Utrecht. Org: Basisdemocratisch Netwerk voor Directe Actie en Antikapitalisme. Info: bn@antenna.nl <http://www.antenna.nl/bn>

1-3 september Actieweekend: Geen sluiting van de Kleine ring rond Antwerpen!

Onder dit motto organiseert Basisdemocratische actiegroep Wildgroei uit Antwerpen een actieweekend tegen de asfaltering van deze stad en tegen de winst en (wild)groei economie. Wildgroei, Breughelstraat 31-33, 2018 Antwerpen; tel. 03/2186560

Vrijdag 1 september samenkomst 10 uur In Elcker Breughelstraat 31, 33 Antwerpen van daaruit wordt vertrokken naar de kampplaats. zaterdag 2 september acties. zondag 3 september Picnick in Blokkersdijk afspraak 13.00 aan de manege op linkeroever of 12.30 met de fiets aan de voetgangers-tunnel op rechteroever, 's avonds optredens op rechteroever. Vergeet je tandenborstel niet.

Za 2 sept Benefiet voor de Vrije Zone

Politieke informatie initiatief 'De Vrije Zone' opent op 16 sept haar deuren. Maar eerst een benefiet met video, info en bands, vanaf 22 uur in Vrankrijk, Spuisstraat 216, Amsterdam.

9-26 september 'Stank voor Bank'

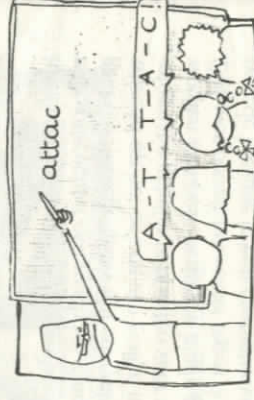
Decentrale DIY actie2weekse tegen het IMF en de Wereldbank. Meer hierover op pagina 1 van deze Dusnieuws.

Wil je naar Praag? Dan bof je want er worden door maar liefst drie organisaties bussen naar Praag geregeld. Allereerst gaat er een bus van onafhankelijken op de 20e september. Meer informatie

donaldpols@hotmail.com Dan vertrekt er op de 25e een bus naar Praag van de Internationale Socialististen. Zij gaan slechts voor de grote demonstratie op de 26e. Meer informatie: info@internationalesocialisten.org De derde bus wordt waarschijnlijk georganiseerd door de Socialistische Partij. Meer informatie over deze busreis is momenteel niet voorhanden.

Di 19 september: Met ATTACK in de schoolbankjes, thema: Mondialisering deel 1

Scholingsavond over mondialisering (joepeie een 'nieuwe' en nog vagere term) en ongelijke ontwikkeling & de sociale gevolgen van mondialisering. lees meer op pagina 9 van deze Dusnieuws.

Za 23 September CITIZEN FISH

(against the IMF and Worldbankmachine)

Concert van o.a. Citizen Fish in EuroDusnie (enig concert in Nederland). Voorafgaande daaraan info en mogelijk actie in het kader van de Stank voor Bank week. In EuroDusnie aan de Boerhaavelaan

Di 26 september Opening IMF/

Wereldbankconferentie in Praag

Uitgeroepen tot vierde wereldwijde actiedag tegen het kapitalisme. Waarschijnlijk landelijke demonstratie en manifestatie aan het einde van de middag ergens in het land. Voor informatie kun je contact opnemen met het platform 'Stank voor Bank' Zie hiervoor pagina 1 van deze Dusnieuws.

Za 30 september 'Het tij keren'

Demonstratie tegen Vlaams Blok in Antwerpen. Meer informatie 00 32 (0) 2 5068206 of www.antifa.net

Dag X komt er aan, help Mumia Abu-Jamal!

Binnenkort is één van de laatste mogelijkheden om Mumia Abu-Jamal, een zwarte politieke gevangene die ten onrechte in een dodencel in de Verenigde Staten zit, te steunen. Er is één rechter die zal beslissen of Mumia Abu-Jamal een nieuw proces krijgt of niet. Deze rechter zal één dezer dagen Mumia oproepen naar de rechtbank te komen voor de start van de verhooren, waarop de rechter zijn beslissing zal baseren. Die dag is door de internationale beweging die Mumia Abu-Jamal steunt in zijn strijd voor gerechtigheid, uitgeroepen tot Dag X. Op vele plekken in de wereld, onder meer in Philadelphia waar het proces zal plaatsvinden, zullen demonstraties en manifestaties gehouden worden. In Amsterdam zal een demonstratie vanaf de Dam (13.00 uur) naar het Museumplein lopen. Op het Museumplein zal, als symbolische blokkade van het Amerikaans consulaat, een manifestatie (14.00 uur) plaatsvinden georganiseerd door de Mumia solidariteitsgroep. Ondersteun je de onderstaande eisen en wil je mee helpen organiseren of weet je nog leuke aanvullingen voor de demonstratie/manifestatie, performances, muziek etc, bel of email het door naar onderstaand adres/nummer.

mumia@dds.nl of schrijf naar Mumia Steungroep, tel 020-4272054 Postbus 3762, 1001 AN Amsterdam, als je op alarmlijst voor dag X wil.

De eisen: Vrijheid voor Mumia Abu-Jamal. Vrijheid voor alle politieke gevangenen. De doodstraf moet worden afgeschaft.